

SZILÁGYYSOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj

Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2 50 P.
számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő,
nyilttér soronként 50 fill. Álláskereső hirdetése 1 P

Ünnepélyes alkalmak között hódolt Szilágysomlyó népe Március 15-ének.

Szilágysomlyó városa közönsége a felszabadulás óta különös melegséggel ünnepeli meg évürelvét Március 15-én a Szabadság, Eszmények ünnepén.

Ez évben a város ünnepéinek középpontjában a mártír-szavak felkésítő hatása alatt hőskatonák zaidőzatos harca állt és az ünnepségek gondolata a hactérián őrtálló katonák és az itthonlevő magyar honved-hozzá tartozók felé fordult.

Reggel 6 órakor a város templomának harangjai ünnepi ébresztéssel kondultak bele a magyar szívekbe, figyelmeltetve mindenkit az ünnepi nap felvirradtára.

Tíz óráig az iskolák tartották meg szépen sikerült házi ünnepélyeket, minden iskolában az igazgatók nevelő hatású beszédjei az ifjúság ünnepi műsor színterét éreztették.

Fiz-óráson a csekezetek templomában ünnepi istentisztelet volt s a római kat. templomban *Lapasey Gyula*, apspres plebanos, pápai kamaras, a ref. templomban pedig *Orkényi Sándor*, lelkes tartotta az ünnepi beszédet.

A Bem-téren 11 órakor ment végbe a levanteifjúság és a város közönsége együttes ünnepe.

Nagy tömeg előtt olvasta fel *Czifra Gyula* levanteoktató Kormányzó Urunknak az ifjúsághoz intézett márciusi szözetát. Majd a szözet. elénkklése után lelkes beszédben *Pacsá János* levante idézte 1848 szellemét és a 48-as ifjúság lelkesedését kötötte a levante ifjúság szívére, hogy ez az ifjúság is legyen és merjen nagyot tenni a levante magából minden idegen befolyást.

Lájer Pál, városi fésztviselő kitünő interpretációban adta elő a Talpra Magyart és ezután *dr. Bodó Lajos*, kirjárásbirósági elnök helyettes, rította meg költői gondolatokban gazdag, magasszárnyalású és átütő erejű ünnepi beszédét. Helyszüke miatt ezt a beszédet — sajnálatunkra — nem hozhatjuk le, azonban ez a beszéd kifejezésre juttatta az ismét mágyarrá lett Szilágysomlyó szabadságszerető és szabadságért rajongó lelkületét. *Dr. Bodó Lajos* remek beszédét az ünneplő közönség sok helyesléssel és a naphoz méltó, komoly lelkesedéssel irta szívébe.

A főünnepségen jelentékeny szerepe volt tisztelendő *Cosma* nővér kitünő énekkarának, aki ezuttal is tanúbizonyságát adta fáradhatatlanságának és őszinte lelkesedésének.

Az ünnepségen a város közönsége és a nagy közönség is demonstratív számmal vett részt.

Delután zsűfőház előtt műsoros előadás volt a római kat. kultúrteremben. Az előadás középpontja *Cosma* nővér kitünő ének és zenegyűjtése, a nőpariskola énekkara és szavalókó-

rusa és *Ópra* Benedek, gimnáziumi igazgató magával ragadó ünnepi beszéde volt. A műsoros estét gyönyörű magyar táncokkal a levanteifjak és lányok koszorúzták meg. Itt kell megemlitenünk, hogy a műsoros estély pers-lyes adományából, tehát fillérekből 125 pengő jutott a hadbavonultak családtagjainak támogatására.

Szilágysomlyó ünneplést és ünneplésével hű maradt hagyományaihoz, hű maradt magyar lelkéhez.

VÁROSHÁZA.

A villamosüzem ügye ismét a képviselőtestület elé került. — Az új vágóhid építési költségének felvételét megszavazta a közgyűlés.

A város képviselőtestülete a múlt pénteken, március 12-én közgyűlést tartott, rövid tárgysorozattal, de ebben egy pár súlyos városi ügy napirendre tűzésével.

Néhány kisebb, inkább magánosokat érintő kérdés után az *dr. Udvary József*, polgármester újból a villamosüzem-kérdését és az új vágóhid építésének ügyét vitte a közgyűlés tárgyaló asztalára.

Szakértői jelentés és vélemény a villamosüzem ügyében.

A „Szilágysomlyó” pár héttel ezelőtt beszámolt arról, hogy az előző képviselőtestületi közgyűlés vizsgálót rendelt el a szilágysomlyói Malmalom és Villamosüzem R. T. ama bejelentésével és cselekményével kapcsolatosan, hogy a vállalat üzemanyag hiányára való hivatkozással a villamosáram szolgáltatását úgy a köz., mint a magánfogyasztás számára éjféli 12 órától kezdve masnapi besötétedésig kénytelen volt megszüntetni. Tekintettel arra, hogy az áramszolgáltatás korlátozása a város és a vállalat között fennálló koncessziós szerződés rendelkezéseit sérti, helyesen járt el a képviselőtestület, amikor a polgármester indítványára vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, hogy mennyiben helytálló a vállalat felhozott indokai és vizsgálatot rendelt el általában a vállalat egész technikai gazdasági, pénzügyi, üzemi állapotának megállapítására, mert hiszen a városnak tudnia kell, hogy jövőre biztosítva van-e a közönség részére a villamosáram szolgáltatása, vagy sem?

A képviselőtestület kebeléből kiküldött bizottságba a polgármester meghívta az ország egyik legkitünőbb villamosszakértőjét, *Bazilli Mihály*, gépészmérnököt, a nagyváradi városi üzemek igazgatóját, aki pár évtizeden keresztül többször szerepelt szakértőként a város és a villamosüzem között időként telmerül vitás kérdések rendén és teljesen ismeri a város és a vállalat közötti jogviszonyt és magát a vállalatot is minden vonatkozásában. Az így kiegészített bizottság a helyszíni

szakértői szemlélet fogatosította és ennek eredményéről *Bazilli Mihály* gépészmérnök kimerítő szakvéleményt terjesztett be a polgármesteri hivatalhoz.

A szakértői szemle teljesen világos, de egyúttal szinte megdöbbentő keresztmetszetét adja a villamosvállalat ezidőszerint való állapotának akár a technikai teljesítőképesség, akár a gazdasági és pénzügyi realitás vonatkozásaiban. A szakértői vélemény alapján kétségtelenül megállapítható, hogy a vállalat ezidőszerint való vezetői minden tőlük telhetőt elkövetnek, hogy a város köz- és magánvilágításának biztosítása céljából az üzemet fenntartsák. Tekintettel azonban arra, hogy a vállalatnál a hangsúly nem a villamosüzem és a világítás céljaira termelhető áram szolgáltatáson van, hanem a malmom, ez azt jelenti, hogy a vállalat fenn tudja magát tartani és üzemképes, amennyiben a malmom jár és dolgozik, ellenben enélkül csupán a köz- és magánvilágítás céljaira szolgáló villamosáram termelésére a vállalat csak ráfizet. Az 1941. és 1942. évek már súlyos ráfizetést jelentettek a vállalat terhére, amennyiben a malmomüzem nem volt foglalkoztatva. A szakvélemény rámutat arra is, hogy az üzemet meghajtó Diesel-motoroknak szivógázmotorokká való átalakítása, amelynek révén a termelési költségek csökkentése lett volna remélhető, már eddig sem járt sikerrel és ennek az átalakítás nem kielégítő technikai keresztülvitelében rejlik az oka. Szerencse, hogy az átalakítással megbízott vállalat még csak az egyik Diesel-motort alakította át és így még súlyosabb károsodástól a vállalat részben legalább mentesült ezideig. A szakértői vélemény a vállalat helyzetét minden vonatkozásában még országos viszonylat szerint is páratlanul súlyosnak minősíti és éppen ezért az áramszolgáltatás korlátozását ezidőszerint elkerülhetetlen szükségnek és így indokoltnak látja.

A város képviselőtestülete nagy figyelemmel és megdöbbenéssel hallgatta a beható szakértői vélemény súlyos megállapításait és

ezek alapján egyelőre tudomásul vette azt, hogy a tavaszi és nyári hónapok alatt az éjjeli 12 órától másnapi elsötétedésig való áramszolgáltatási korlátozást a vállalat igénybe veszi, de kimondotta azt is a közgyűlés, hogy ez a korlátozás egyelőre legfeljebb csak ez év október hó 1-ig tarthat és ettől kezdve a teljes éjszakai áramszolgáltatást kívánja meg és ezt megkívánja ezen a határidőn belül is, amennyiben a város közbiztonsági helyzete, vagy egyéb súlyosabb és magasabb érdekek ezt szükségesé teszik. Együttal a képviselőtestület felhatalmazást adott a város polgármesterének arra, hogy minden, ezzel a kérdéssel összefüggő ügyben a város és a közönség érdekei megóvása céljából a szükség szerint intézkedjék és cselekedjék.

Előrelátható, hogy a vállalattal kapcsolatban ismételtelen olyan problémák merülhetnek fel rövidesen, amelyek a város vezetőségét és képviselőtestületét újabb nehéz feladatok megoldása elé állítja, dacára annak, hogy — ismételjük — a szakértői vélemény szerint a vállalat vezetőségében minden jóakarát és igyekezet meg van arra, hogy az ő korlátozott lehetőségei között eleget tegyen

a várossal szemben fennálló szerződéses kötelezettségeinek.

A képviselőtestület megszavazta az új vágóhid építési kölcsönét.

Polgármester a képviselőtestület elé terjesztette az új vágóhid építési kölcsönének ügyét. A belügyminisztérium leiratot intézett a városhoz, amelyben tudatta, hogy az új vágóhid s a vele kapcsolatos jéggyár felépítésére szükséges kölcsönt az Országos Társadalombiztosító Intézet folyósítja. Az új vágóhid elhelyezése — amint lapunk erről már beszámolt — az alsó Vadkernél van tervezve és ide is nyer elhelyezést, a Krasznafolyó partján és a vasuti állomás közelében. Az építés aktuális szükséglet, nemcsak a belügyi és földmívelésügyi kormányzatnak mult évben kiadott rendelkezései következtében, hanem főként a Krasznaszabályozás miatt, mivel a szabályozási vonal a mai régi vágóhidat érinti és így használhatóságát lehetlenné teszi. A képviselőtestület kimondotta, hogy az 50 félesztendőn át 7.4% annuitással törlesztendő 250.000 pengős kölcsönt az O. T. l-től felveszi és ebben az ügyben további tárgyalásokra és a szükséges lépések megtételére a polgármester felhatalmazza.

Néhány adatot ragadunk ki e beszámolóból.

Az iskola másodszor 1942. november 15-én nyílt meg. Beiratkozott 42 tanuló. Ebből 41 sikerrel végezte el az évet. A szaktárgyak tanítása mellett nagy gondot fordítottak a katonás fegyelemre és szellemre, a vallás-erkölcsi oktatásra. Nem feledkeztek el arról sem, hogy a fiukat a társadalmi, mindennapi életre neveljék. Az öntudatos, bátor és mégis tisztességes megjelenésre, magatartásra tanították.

Erre a legjobb eszközt, az önképzőkört alakították meg. Ennek segítségével az év folyamán egy vándorgyűlést is tartottak Selymesilosván. E vándorgyűlések célja az, hogy a fiuk és a gazdák között megteremtődjék a legközvetlenebb kapcsolat s a közösségi érzetet fejlessze.

Az elmúlt évben változás volt a tanárikarban is. Elhelyezték Szöllösy László m. kir. gazd. tanárt, helyébe kinevezést nyert dr. Vass András és Kerekes Imre m. kir. gazd. tanár. Az iskola tanári kara a fronton is meghozta az áldozatát. Sólyom Károly tanító hősi halált halt és most ott pihen valahol Oroszország magyarvértől ázott pusztaságában. Helyét Lőrinczy László tanítóval töltötte be a felsőbb hatóság.

Az internátus. Meglepő volt Maxim igazgatónak az internátusról szóló beszámolója. Az intézet a mai nehéz körülmények között is a legjobb ellátásban részesítette növendékeit, havi — meglepően olcsó — 45 Pengőért. Ebben az összegben nemcsak a bentlakás, de az élelmezés is benne van. A tanítás viszont teljesen ingyenes. Hogy a szülőknek még ennyi megterhelhetőség se legyen, a vármegye 1200 P., a földművelésügyi minisztérium 570 P. segélyben részesítette az iskolát. Az előbbi összeget 10, az utóbbit 9 jeles tanuló és jó magaviseletű fiu között osztotta el az iskola igazgatósága. Innen is látni lehet, hogy a fiuk szinte ingyenes növendékei voltak az intézetnek.

A beszámoló még röviden megemlékszik, arról az erőfeszítésről melyet az intézet rendbehozásáért folytat a vezetőség. A román időkben — azt lehet mondani — az iskola egy romhalmaz, környéke mint egy szemétdomb maradt hátra. Ma már épületei szépek, rendesek, egészségesek és villanyteleppel, közös fürdővel rendelkeznek.

Sajnos, gazdaságát nem láthattuk, de biztos, hogy az is a haladás útján jár. Az iskola felszerelése az iskolapadoktól kezdve, egészen a legaprólékosabb szemléltető eszközökig mind újak és a legmegfelelőbbek. Ezt az igazgatói beszámoló nem is említi, hanem mi szemünkkel látjuk.

Az igazgatói jelentés után Szabó György miniszteri vizsgabiztos ur a tanulók elméleti vizsgája Isten segítségével hívásával megnyitja.

Egymásután halljuk a szebbnél szebb feleleteket: üzemtanból, melyet Makszin Mihály igazgató ur állattanból, melyet Bottos József tanár ur és növénytanból, melyet Kerekes Imre tanár ur kérdéseire adtak a növendékek.

A „Báthori Lövészegyesület“ diszközgyűlése.

A Báthori Lövészegyesület, mint a leghazafiasabb testületeink egyike, szintén részt kívánt magának biztosítani a Március 15-i ünnepségek műsorából, hogy tagjainak lelkében meggyújtja a szabadságharc fenn lobogó szövétnékét, hogy hazafiui lelkesedésének kohójában levethesse a hétköznapiasság sálakját s a márciusi melegség ragyogásában ünnepelhessen a nap méltó jelentőségének, régi nagyságának megfelelően.

A Március 15-én tartott sok ünnepség miatt a Lövészegyesület 14-én, d. e. 11 órakor a városháza tanácstermében tartotta ünnepi diszközgyűlését, amelyen megjelentek a tagok csaknem teljes számban.

A színvonalas gyűlést a Hiszekegy eléneklése vezette be, majd Rácz István tanár, ügyvezető alelnök nyitotta meg a gyűlést, hangoztatva az Egyesület céljait, annak fontosságát és a magyaros összefogás szükségességét.

A Nemzeti dalnak: Fábián Dezső által való lelkes szavalata után Lájér Pál mondott nagy felkészültséggel lelkes beszédet az 1848-as szabadságharc mozgalmáról s valóban sikerült is elérni célját, mert lánggra gyújtott minden magyar szívet.

Az ügyesen beállított szavalókórus és pattogó ütemű katonadalok eléneklése után az egyesületi kerületi vezetőség üdvözlő táviratát Rácz István olvasta fel, amelyet a megjelentek nagy lelkesedéssel fogadtak el.

A diszközgyűlés befejezését jelentő Himnusz égbetörő dallamának ihlettségének varázsában elmerengett és örült a lelkek, hogy mégis csak van Szilágysomlyón egy olyan életképes egyesület, amely magához tudja ölelni darabokra esett társadalmunk minden rétegét, a polgármestertől a napszámosig, tisztviselőt, kereskedőt, iparost és földmívelő embert és boldog büszkeséggel néztük, hogy a bársonyosan puha kezük milyen szépen simultak össze a

kérges tenyerű munkás kezekkel, miként hajoltak egymáshoz a különböző foglalkozásu, felfogásu, gondolkodásu emberek a magyar hazafiasság forró érzelmeinek egymást becsülő, tiszta ragyogásu szeretettel, őszinte ölelkezésében.

Záróvizsga

a szilágysomlyói m. kir. Téli Gazdasági Iskolában.

F. évi március 14-én (vasárnap) d. e. 10 órai kezdettel az iskola nagytermében a felszabadulás óta másodszor tartotta meg nyilvános záróvizsgáját Szabó György miniszteri vizsgabiztos jelenlétében.

Mi, vendégek nemcsak a vizsgát hallgattuk végig nagy lelki meglepéssel és gyönyörűséggel, hanem ahogy a perecsenyi utról az iskola tulajdonát képező utra tértünk, látni lehetett, hogy itt új élet indult. A pár évvel még járhatatlan sáros, süppedős ut — a mai nehéz körülmények között — szépen kövezve, az ut két oldala mélyen árkolva és frissen, gondosan fásítva. Már ez is hirdeti, hogy itt új szellem uralkodik, mely építeni, tanítani, becsületes magyar gazdaéletet teremteni akar. És mindezt Isten segítségével...

Még sokminden van, ami meglepően szép, de ne vágjunk semmi elé, hanem keressük fel az iskola nagytermét, ahol a vizsgára már összegyűltek az aranykalászos ifju gazdák és a boldog szülők közül is sokan eljöttek, hogy meghallgassák fiaik feleletét.

A Hiszekegy eléneklése és a közös ima után az intézetigazgatója Makszin Mihály beszámolója kezdődött. Egyszerű és közvetlen a hangja tele szeretettel, mintha atyai jószággal saját gyermekeihez szólna és mondaná el, hogy mi is történt itt négy munkás hónap alatt.

Rövid szünet után az iskola önképző-gazdakörének diszgyűlése következett. Boldog reménységgel láttuk, hallottuk gazda-ifjaink bátor, szabatos, ügyes előadásait, szavalatait és énekeit. Külön dicséretet érdemelnek Kósa Gyula, ifj. elnök, Máté Mihály, Kovács Béla, Dénes Ferenc, Meleg Pál, Fóris Albert, Oláh András szép szereplésükért.

Nem lenne teljes a beszámoló, ha meg nem említeném Lőrinczy László tanító sikeres működését. Néhány hete, hogy itt van s az önképzőkörön már népdalokkal szerepelt az ifjusági énekkar, valamint annak szavalókara. Ez az ő érdeme.

A szép ünnepély méltó záradéka volt Szabó György miniszteri vizsgabizosnak és Makszin Mihály igazgatónak az ifjusághoz intézett rövid intelmé.

Szabó György m. kir. vizsgabiztos figyelmeztette a fiukat, immár arany-

kalászos gazdákat arra, hogy mit jelent az aranykalász: a rend, a munka, a fegyelem és Isten szeretetének a jegye. Ha ezt megéri a magyar gazda, ezzel lesz ismét naggyá szeretett magyar Hazánk.

Makszin Mihály igazgató még arra figyelmezteti az ő és tanártársai szeretett tanítványait, hogy itt nagyon sikeresen megállták helyüket a vizsgát betétet, de most jön az igazi, a második vizsga az élet és a gyakorlat vizsgája. Erre adjon az Isten erőt és segédelmet.

Még Major Pál m. kir. gazd. felügyelő tolmácsolja a vármegyei Gazd. Felügyelőség üdvöletét.

Végezetül a Himnusz közös elének-lésével a nyilvános záróvizsga bezárult.

Adjon az Isten sok ilyen záróvizsgát és akkor hiszem, hogy lesz boldog magyar jövő.

G. F.

Magyar mezőgazdaság a legnagyobb hadiüzem.

Szász Lajos közellátásügyi miniszter „Termelni kötelesség” címmel cikket írt ismerteti azokat az okokat, amelyek az új termelési és beszolgáltatási rendet életre hozták.

Bevezetőül rövid áttekintést ad arról, hogy a hadvezetés munkájához hogyan kell a háboru lebonyolításához szükséges szervezetet a nemzet életének minden megnyilvánulásában megvalósítani. A totális háboru az ország egész lakosságát hadra szólítja. Ennek a hadraszólításnak azonban tervezetűen kell történni. A belső front nyugalma alapja a termelő munka zavartalanságának. A belső front arc-vonalán a termelői munka célszerű irányítása a legfontosabb. Míg ez a hadfelszerelési iparban és egyéb iparágokban megdőrtént, addig ugyanaz kerül most megvalósításra a mezőgazdaságban is.

A mezőgazdaság a termelők millióinak évről évre visszatérő rendszeres munkájával vesz részt a hadviselésben, — írja cikkében a miniszter. Ennek a mezőgazdaságnak gondoskodnia kell a hadsereg ellátásáról, az ország fogyasztásának zavartalan kelégtéséről s ugyanakkor számot kell vetni azzal is, hogy nélkülözhető feleslegeit a szövetségesek erejének gyarapítására fordítsa. Azt szokták mondani, hogy a mezőgazdaság az ország legnagyobb hadiüzeme. Éppen ez a szó, hogy hadiüzem, már magában foglalja a haditermelés két elengedhetetlen kellékét: a tervszerűséget és a munkafegyelmet.

A hadviselés minden embert igénybe vesz és mindenkinek kijelöli azt a helyet ahol harcolnia kell. Megismerteti a katonákkal a különböző harcmódokat és harceljárásokat. Ez szervezetséget igényel. Ugyanilyen szervezetséget kell megvalósítani a legfontosabb hadiüzemekben is. Mindenki előtt ismertetni kell hogy mi az a feladat, amely megoldásra vár és hogyan oldhatja meg ezt munkerejének teljes kihasználásával a leg-gazdagabban.

Tervszerűség minden vonalon

Ezt a felismerést valósítjuk meg a legnagyobb magyar hadiüzemben, mezőgazdaságunkban ismerjük a magyar

gazda szorgalmát, kitartó és szívós munkáját és ismerjük azt a sok nehézséget is, amellyel meg kell küzdenie. Éppen ezért tervszerűséget viszünk be a mezőgazdasági termelésbe, hogy ezzel megkönnyítsük milliók munkáját és biztosítsuk az ország ellátását.

A közellátás biztosítása alaposan előkészített és pontosan kiszámított terveket igényel.

Ebben hasonlít a hadvezetéshez. Rögtönöznie is kell. Egy-egy estendő rossz terméseredménye az időjárás szélsőséges változása sok esetben holmra döntheti a gyarló emberi ésszel elkészített legszebb terveket. Ezeket a rögtönzéseket azonban a legcsekélyebb mértékre kell visszashorítanunk.

Nem szabad a gazda munkáját zavarni azzal, hogy bizonytalanságban tartjuk és ne tudja, hogy mi lesz termelésével, hanem becsületesen és őszintén meg kell mondanunk, hogy mire van szükségünk.

Ha a közellátás tudja azt, mi az a mennyiség, amelynek megszerzésével biztosíthatja egy háborus gazdasági év szükségletét, úgy a következő lépés az, hogy a szükséglet fedezéséről megfelelő termeléssel gondoskodjék,

A gazda is tudja

előre azt, mi az a mennyiség, amelyet a közellátás céljára rendelkezésre kell bocsátania s mit csinálhat azzal, ami a beszolgáltatásra kerülő részen felül számára megmarad. Az új termelési rend, amely a jövő gazdasági évtől kezdve újra szabályozza a termelési és beszolgáltatási kötelezettséget, a mezőgazdaság érdekeit tartja szem előtt. Számot vet a magyar föld tájegységeinek sajátosságaival. Nem akarja erőszakos eszközökkel megreformálni a mezőgazdasági üzemek gyakorlati tapasztalatok alapján kialakult rendszerét, csupán gondoskodik arról, hogy minden magyar gazda céltudatos termelő munkával hozzájáruljon a háborus nehézségek enyhítéséhez.

Meghatározza előre, mi az a mennyiség, amit a különböző terményekből be kell szolgáltatni, tehát irányít és tájé-

koztat a termelők felé. A beszolgáltatás mértéke, amely hosszú hónapok minden részére kiterjedő munkája alapján került megállapításra, egyenlő és igazságos. Minden termelőre méltányos és elviselhető kötelezettséget ró. A köteles részen felül beszolgáltatásra kerülő mennyiségért jutalmat ad, mert fokozni kívánja a termelői kedvet, a szorgalmat, az ügyességet és a találékonyságot.

— 183. sz. közlemény. Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács legutóbbi ülésén behatóan foglalkozott a székelyföldi borvizek kérdésével. A Tanács sorra vette azokat a tényezőket, melyet a borvíz értékesítésével kapcsolatban állanak. A székelységnek az az egyik fontos kereseti forrása volt a múltban is és azt a mai helyzetben mindenképpen fokozni kell. A Tanács megállapította, hogy az értékesítés elősegítésének legfontosabb előfeltételei: a palack beszerzés megoldása, a vasúti fuvardíjak további mérséklése, a forgalmi adóváltás csökkentése és a belföldi propaganda fokozása. További célkitűzés az export megszervezése, aminek azonban a háboru végéig nagyon korlátozott lehetőségei vannak. A Tanács ilyen értelemben felterjesztéssel fordult a kormányzathoz, külön rámutatva a létesítendő erdélyi üveggyár problémájára. A felterjesztés kidomborítja, hogy a borvíz-értékesítés a székelység fontos gazdasági érdeke és az újabb értékesítés a székely családok ezreinek boldogulását célozza.

— 184. sz. közlemény. Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács legutolsó ülésén felterjesztés elkészítését határozta el a fáradt olajak regenerálásával kapcsolatban. Az 1162/1942 P. M. számú rendelet szerint fáradt olajnak saját vagy más részére iparszerű felújítását csak miniszteri engedély alapján szabad folytatni. Számos vállalat a háborus gazdálkodás bevezetésével kapcsolatosan a saját olajainak regenerálásához szükséges berendezéseket szerzett be, melyek az új rendelkezés értelmében nem használhatók s így a vállalatok tekintélyes üzemi befektetése áll kihasználatlanul. Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács felterjesztésében kéri, hogy a kormányzat engedélyezze vállalatoknak saját olajait saját céljakra történő regenerálását, melyek az ehhez szükséges berendezéseket már korábban beszerzezték.

ÁGYTOLL — OLCSON!

Tarkatoll 90 fillér, jobb 2 P. — szürke vegyes 260 — jobb 320 —, mégjobb 4 —, finom szürke 5 —, fehér fosztott 650, jobb 750 —, még jobb 9 —, fehér fosztott libatoll 1050 —, pehelyest 12 — P-től szállít 5 kilós papírzsákcsoomagolásban, bérmentve, utánvéttel. Tisztviselőknék 3% kedvezmény.

Varga Antal ágytollvállalata, KISKUNFÉLEGYHÁZA, Szent János tér 33.

ELADÓ HÁZ.

Kálvin u. 10. sz. alatti házam, mely áll 4 szoba konyha, kamara és mellékhelyiségekből, ELADOM.

Özv. Hegedüs Gézané.

HIREK

A paraszt.

Isten jobbágya, az ország szegénye.
Talán több a hibája, mint az erénye.
Mégis, mégis, a fajtánk szemefénye.

Isten után hálát neki adjatok,
Mert ő veti el s vigyázza a magot,
Isten ő érte ad esőt, harmatot.

El-elmereng a szőke buzatáblán,
Az ő szemének ez a legszebb látvány,
Mint pogánynak az imádató bálvány.

Érette hullott his földje rögére
Verejtéke, a munka fehér vére
S verejtékének dus kalász a bére.

Értünk áldozza fel minden erejét,
Testét csigázza, feliori tenyerét,
Hogy megszerezze az ország kenyerét.

Egyetlen kincse, szerelme örökre
A föld. Imádsággal gondol a rögre,
Mely koporsójára hull dübörögve.

A végső percel nyugodtan fogadja,
Mert tudja jól, ez Isten okaratja:
A magvetőt a Halál learatja.

Ifj. Kövesdi Lajos.

Tájékoztató a táboriposta-tudakozó iroda feladatáról. Helyes helyről közlik: A hadművelési területen katonai szolgálatot teljesítő honvéd személyek sorsa felől igen sokan a táboriposta tudakozó irodánál érdeklődnek. Az iroda feladatát csak a táboriposta küldeményekkel kapcsolatos ügyek elintézése alkotja. A hadművelési területen katonai szolgálatot teljesítő honvéd-személyek hogyléte és holéte felől távbeszédön és írásban érdeklődőknek az iroda érdemleges felvilágosítást adni nem tud, mert erre vonatkozólag adatok nem állnak az iroda rendelkezésére.

A magyar-román kisebb határforgalom szabályozása. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A román kormány létrejött megegyezés alapján folyó évi március 15-én, 1943 évi november 30-ig tartó érvénnyel, életbe lépett a magyar-román kisebb határszéli forgalomra vonatkozó megállapodás, amely az előző évi megállapodáshoz hasonlóan lehetséges teszi a kettős határvonalak a határsávtól ötöt kilométerre az átellenes zónában fekvő földjeik megművelése céljából való átjárását. A megállapodás miként a múlt évben is, nem vonatkozik a határon fekvő városokra. A múlt évben kiállított határátlépési igazolványok folyó évi április 15-ig érvényesek, mely időpontig azokat új igazolványokra kell kicserélni.

Ma 100 millió felüli magyaroknak kellene lennie, ha a középkorban Angliának és Franciaországnak kb. ugyanannyi lakossága volt, mint Magyarországnak. Ma Anglia (a szigetország) és Franciaország lakosainak száma a negyvenmilliót meghaladja. Kovács Alajos, a kiváló statisztikus számítása szerint, ha a honfoglaló magyarság ezer év alatt százévenként megkétszereződött

volna, ma 100—110 millió szinmagyar lakossága lehetne hazánknak. Kétségtelen, hogy ha nem hárult volna Magyarországra az a súlyos történelmi feladat, hogy megvédje a kereszténységet és a nyugati civilizációt a pogány népek, a tatárok és a törökök betörései ellen, ha a tatárjárás és a török hadjáratok elmaradtak volna, Magyarországnak ma negyven-ötven milliónyi szinmagyar lakossága lehetne a honfoglaláskorabeli magyarok leszármazottaiából. Történelmi hívásunkat valóban vérünk hullásával töltöttük be. Hosszu századokon át a szintiszta magyarság vezette a hazá védelmében, a vérvesszőség pótlására betelepített idegen nemzetiségű lakosság békésen fejlődhetett s jórészt a hadi munkáját végezte.

Fej-

és derékfájás, émelygés, aranyér, tisztátalan teint gyakran csak emésztési zavarok következménye. Ilyenkor is segít a **DARMOL**

Hösi halált halt királyok. Csak két ország van Európában, amelynek két királva halt hősi halált a harctéren hadai élen. Gusztáv Adolf és XII. Károly svéd király a harctéren esett el, — I. Ulászló magyar király 1444-ben a várnai csatában halt hősi halált. II. Lajos magyar király a mohácsi ütközetben. A két svéd király hódító hadjáratban, idegen földön esett el — két magyar király a haza, a kereszténység és az európai civilizáció védelmében áldozta fel életét. Az a hősi cselekedetük megérdemli, hogy Európa számonartsa a magyarság történelmi szereplésének és jellemének értékelésénél — legalább annyira, mint ahogyan számonartsa a két hódító svéd király hősi halálát.

Mit kell beszolgáltatni egy tizhoidas gazdának? Erre a kérdésre pontos választ ad a Magyar Föld márciusi első száma, amelyben a beszolgáltatási kötelezettségre vonatkozólag részletes táblázatot találunk. A magyar gazda képes betölteni most már 24 oldalas terjedelemben jelenik meg, bőven tárgyalja a gazdát érdeklő fontos ügyeket. A gazdak tájékoztatása jelenleg különös fontossággal bír, elsősorban a termények beszolgáltatásával kapcsolatban. A Magyar Föld új száma Dövényi Nagy Lajos „A homok hőse” című regényét indította meg, ezenkívül új rovatokat nyitott a meglevőket pedig bővítette és a képanyagot gazdagította. Előfizetési ár március 1-től az év végéig 6 pengő 50 fillér, egyes száma ára 16 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet körút 7. A januári és februári számok már elfolytak, előfizetést csak március 1-től fogadnak el.

Eladó házastelek,

a Tarkányi ház szomszédságában. Érdeklődni lehet dr. Brüll Márton szilágysomlyói ügyvédnél. 1-4

A Horthy István telepen
2 egészséges, jófekvésű

házhely eladó.

Demjén János kereskedőnél, Petőfi utca.

Városi Mozcószínház

Március 20—21 22.
Szombat - vasárnap hétfő.
Kárl Ritter nagy történelmi kémdramája
G. P. U.
Német film.

Március 23. Csak 1 napig! Kedd.

Tökéletes Antal

Német film.

Március 24—25 Szerda - csütörtök.

Lángok

Magyar film.

KISSTON FŐTT
SZILVÓRIUMOT,
TÖRKÖLY és
SEPRÓ PÁLINKÁT

valamint

BORPÁRLATOT

minden mennyiségben vásárol

SZENDERÁK NÁNDOR,

szesznyagkereskedő

Kassa, Mészáros ucca 19. sz.

366/1942 vgt. szám.

Árverési hirdetés.

Dr. Szabó János szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Kuk György elyüsi lakos javára 629 P. tőke és több követelés és járuléka erejéig, amennyiben a követelesre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával a szilágysomlyói kir. járásbíróóság 1941. évi 3582 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedő 1942. évi december hó 1-én lefoglalt 1750 P.-ra becsült ingóságokra a szilágysomlyói kir. bíróság Pk. 4319/1942 sz. végzésével az árverés elrendeltétvén, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20 § a alapján a foglalási jknyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályu igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán, Szilágynagyfaluba leendő megtartására határidőül 1943. évi április hó 5. napjának délutáni 3 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt egy Umráth és Társas gyártmányu csépe szekrény 1' 6 sz. 4/8 rész. Egy csépe kazán 1240 sz. 4/8 része ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, le legalább a becsár 2/3-részéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

Szilágysomlyón, 1943. március hó 10-én.

Kiss Benedek

kir. bírósági végrehajtó.

Hirdessen a „Szilágysomlyó”-ban!